ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr. A420124619
Lietas arhīva Nr. AA43-0903-20/4
ECLI:LV:ADAT:2020:1109.A420124619.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020.gada 9.novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Roze Paegle,
tiesneses Irina Kaļiņina un Valda Zommere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. A/ pieteikuma par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un nemantiskā kaitējuma 100 000 *euro* atlīdzināšanu, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 6.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja /pers. A/ar 2018.gada 25.oktobra iesniegumu un tā papildinājumiem 2018.gada 26.oktobrī un 2018.gada 12.novembrī lūdza atļauju savienot /Nosaukums A/pagastu bāriņtiesas (turpmāk – pagastu bāriņtiesa) priekšsēdētājas amatu ar SIA "/Nosaukums B/" (turpmāk – slimnīca) medmāsas amatu.

Ar /Nosaukums A/pašvaldības domes (turpmāk – pašvaldība) 2018.gada 22.novembra lēmumu Nr.18 23.§ (turpmāk – Lēmums) pašvaldība atteicās izsniegt pieteicējas prasīto atļauju amatu savienošanai.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[1.1] Pašvaldībai atbilstoši likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" $8.^1$ panta piektās daļas 1.punktam ir jāizvērtē, vai amatu savienošana neradīs interešu konfliktu, nebūs pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Pašvaldība 2018.gada 9.novembra vēstulē Nr.2-5.2/3335 lūdza pieteicējai sniegt informāciju par plānotajām darba stundām mēnesī un darba grafiku slimnīcā medmāsas amatā.

Pieteicēja šo informāciju nesniedza, kā arī nenorādīja korekti savas darba vietas nosaukumu un ieņemamo amatu. 2018.gada 12.novembra iesniegumā norādīts, ka amatu savienošana nevar radīt interešu konfliktu, tā nebūs pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām, kā arī nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai. Darba alga tiek noteikta atbilstoši stundas tarifa likmei un nostrādātajām stundām mēnesī. Papildus darbs netraucēs pildīt pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumus, jo darbiniekiem ir iespēja plānot darba stundas. Darbs slimnīcā nav saistīts ar pagastu bāriņtiesu. Slimnīca nepieņem lēmumus, kas būtu pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām.

[1.2] Pašvaldība atsaucas uz Bāriņtiesu likuma 46.pantu.

Izvērtējot pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas kompetenci un pieteicējas sniegto informāciju par slimnīcas medmāsas amata pienākumiem, secināts, ka abu amatu veikšanā ir nepieciešama maksimāla precizitāte, koncentrēšanās darba pienākumu izpildei, stresa noturība, atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un savu rīcību.

Pieteicēja kā pagastu bāriņtiesas priekšsēdētāja ir nodarbināta pilnu slodzi (40 stundas nedēļā).

2018.gada 12.novembra iesniegumā pieteicēja norāda, ka darba pienākumus slimnīcā pilda ārpus pagastu bāriņtiesas darba laika.

No minētā secināms, ka pieteicēja darba pienākumus slimnīcā pilda, iespējams, nakts maiņās darbdienās vai dienas un nakts maiņās sestdienās vai svētdienās.

Slimnīcas medmāsas amata pienākumi varētu pārklāties ar pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumiem un tie būtu jāveic vienā un tajā pašā laikā, neizmantojot atpūtas laiku. Amatu savienošanas gadījumā pieteicēja nebūs pilnvērtīgi atpūtusies, tādēļ nespēs kvalitatīvi veikt pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumus. Tādējādi amatu savienošana kaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

[1.3] Atrodoties darba attiecībās ar slimnīcu, pieteicējai ir mantiska interese, jo pieteicēja saņem atalgojumu un gūst mantisku labumu. Pieteicēja vēlas, lai darba attiecības turpinātos, tāpēc pieteicēja ir ieinteresēta kvalitatīvi izpildīt darba pienākumus un būt lojāla darba devējam.

Ņemot vērā minēto, amatu savienošana rada interešu konfliktu. Turklāt tā ir pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām.

[2] Pieteicēja vērsās tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu (atļaujas došanu amatu savienošanai) un nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu, norādot pieteikumā šādus argumentus.

[2.1] Ar pašvaldības domes 2014.gada 16.oktobra lēmumu pieteicēja ievēlēta par pagastu bāriņtiesas priekšsēdētāju. Pašvaldība bija informēta rakstveidā par to, ka pieteicējai ir blakus darbs, un pašvaldība, pieņemot minēto lēmumu, tam neiebilda.

[2.2] No 2014.gada 1.novembra, pildot pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu pienākumus, nebija nevienas interešu konflikta situācijas. Darbs slimnīcā nav saistīts ar pagastu bāriņtiesu. Slimnīca nepieņem lēmumus, kas būtu pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām. Darba alga slimnīcā ir atkarīga no nostrādāto stundu skaita. Savukārt nostrādāto stundu skaits ir atkarīgs no slimnīcas nodaļas, kurā strādā pieteicēja, noslogojuma. Darba pienākumus slimnīcā pieteicēja pilda ārpus pagastu bāriņtiesas darba laika.

[2.3] Lēmumā ietverts pieņēmums, ka amatu savienošanas gadījumā pieteicēja nebūs pilnvērtīgi atpūtusies, tāpēc nespēs kvalitatīvi veikt pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumus.

Kopš 2014.gada, savienojot amatus, bāriņtiesas priekšsēdētājas darbs tika izpildīts kvalitatīvi.

[2.4] Konsultējoties Valsts darba inspekcijā par Darba likuma 131.panta pirmās daļas nosacījumiem, pieteicēja noskaidrojusi, ka pie dažādiem darba devējiem nostrādātais darba laiks nesummējas. Līdz ar to pašvaldība nepareizi interpretē tiesību normu prasības.

[2.5] Ir pārkāpts tiesiskās vienlīdzības princips, jo citām personām pašvaldība ir atļāvusi savienot amatus.

[2.6] 2018.gada 30.novembrī pieteicēja atkārtoti lūdza atļauju amatu savienošanai, taču pašvaldības atbildi nesaņēma.

[2.7] Pašvaldība bez tiesiska pamata ir publicējusi pieteicējas personas datus (vārdu, uzvārdu, otrās darba vietas datus) interneta vietnē. Pieteicēja nav devusi piekrišanu savu datu publicēšanai tīmeklī.

Ar prettiesisku pieteicējas datu apstrādi pieteicējai ir nodarīts morālais kaitējums.

[3] Rakstveida paskaidrojumā pašvaldība pieteikumu neatzīst un paskaidro turpmāk minēto.

[3.1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs 2018.gada 30.novembra vēstulē Nr.1/7128 sniedza informāciju par amatu savienošanu.

[3.2] Pašvaldība nevar būt atbildīga par pašvaldības domes deputātu izteiktajiem viedokļiem. Pašvaldībai nav saprotams, konkrēti kādu informāciju pieteicēja uzskata par viņas cieņu un godu aizskarošu.

[3.3] Pieteicēja ir atbrīvota no amata tādēļ, ka pieteicējai netika dota atļauja savienot amatus.

[3.4] Pieteicējas prasītais labvēlīgais administratīvais akts nevar tikt izdots, jo pieteicēja vairs neieņem pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu.

[3.5] Pieteicēja neiesniedza pierādījumus tam, ka viņa spēs savienot darbu pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatā ar slimnīcas medmāsas amatu. Pašvaldība lūdza pieteicēju iesniegt iespējamo darba grafiku slimnīcā, taču pieteicēja to neiesniedza.

[3.6] Pašvaldība atzīst, ka pieteicējas minētajā interneta vietnē tika ievietots pašvaldības domes sēdes audioieraksts, kurā ir dzirdama informācija par pieteicēju. Pašvaldība neuzskata, ka būtu pārkāptas normatīvo aktu prasības.

Pašvaldība atsaucas uz 2016.gada 27.aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk – Vispārīgā datu aizsardzības regula) preambulas 4.punktu un 6.panta pirmās daļas "e" punktu.

Jautājums pēc pieteicējas iniciatīvas tika izskatīts pašvaldības domes sēdē, kuras audioieraksts tika ievietots interneta vietnē. Pašvaldība nav publicējusi citus datus.

[4] Administratīvā rajona tiesa ar 2020.gada 6.marta spriedumu noraidīja pieteikumu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[4.1] Pašvaldība ar Lēmumu atteicās izsniegt pieteicējai amatu savienošanas atļauju.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 4.janvāra lēmumu tika ierosināta administratīvā lieta par labvēlīga administratīva akta izdošanu, bet 2019.gada 11.februārī tika pieņemts pieteikums daļā par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu.

2018.gada 4.decembrī tika rīkots atlases konkurss uz bāriņtiesas priekšsēdētāja amatu. Ar pašvaldības amatpersonu un speciālistu kandidātu vērtēšanas komisijas protokola Nr.13 1.punktu pieteicēja ieguva zemāku punktu skaitu nekā otrs pretendents. Protokolā ir atsauce uz faktu, ka pieteicēja četrus gadus bez atļaujas ir savienojusi bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu ar slimnīcas medmāsas amatu. Pieteicēja ir rīkojusies prettiesiski, bet tas nav savienojams ar nevainojamu reputāciju.

Pieteicēja tiesas sēdē ir iesniegusi prasījuma precizējumu, norādot, ka lūdz atzīt Lēmumu par prettiesisku. 2018.gada 4.decembra pašvaldības amatpersonu un speciālistu kandidātu vērtēšanas komisijas lēmums (protokols Nr.13) neļāva iegūt amatu /Nosaukums A/bāriņtiesā, un tas radīja pieteicējas tiesību aizskārumu. Komisija ņēma vērā to, ka pieteicēja četrus gadus bez atļaujas ir savienojusi bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu ar slimnīcas medmāsas amatu. Par reputāciju pieteicējai tika piešķirti 0 punkti, tāpēc pieteicēja saņēma mazāku punktu skaitu un netika ievēlēta amatā.

Tiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 184.panta otro daļu precizēja prasījumu. Pieteikuma priekšmets lietā ir Lēmuma atzīšana par prettiesisku, jo Lēmums radīja arī tālāku ietekmi uz pieteicējas situāciju, proti, pieteicēja saņēma mazāku punktu skaitu pretendentu atlases konkursā un netika ievēlēta amatā.

[4.2] Tiesa atsaucās uz likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 7.panta sestās daļas 3.punktu, $8.^1$ panta trešo daļu un piektās daļas 1.punktu un norādīja, ka lēmums dot vai nedot atļauju amatu savienošanai

tiek pieņemts, īstenojot iestādes rīcības brīvību.

Atteikuma gadījumā tiesas kompetencē ir pārbaudīt, vai iestāde vērtējuma izdarīšanā nav pieļāvusi kļūdas.

[4.3] Tiesa konstatēja šādus apstākļus.

Pieteicēja par bāriņtiesas priekšsēdētāju tika ievēlēta 2014.gada 16.oktobrī.

2018.gada 31.jūlijā pašvaldība ir informējusi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju, ka saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta publiskojamo datu bāzē pieejamo informāciju pieteicēja ir guvusi ienākumus arī slimnīcā, SIA "/Nosaukums C/" un biedrībā "/Nosaukums D/". Pieteicēja nav lūgusi pašvaldībai atļauju savienot amatus.

2018.gada 30.novembrī Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs informēja pašvaldību, ka 2018.gada 23.novembrī ir pieņemts lēmums par likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteikto valsts amatpersonas amata savienošanas ierobežojumu neievērošanu, pieteicēja ir saucama pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.^{30} pantu.

2018.gada 25. un 26.oktobrī pieteicēja vērsās pašvaldībā ar iesniegumiem, lūdzot dot amatu savienošanas atļauju.

Pēc papildus informācijas pieprasīšanas pašvaldība 2018.gada 22.novembrī pieņēma Lēmumu, atsakoties dot pieteicējai atļauju amatu savienošanai.

[4.4] Viens no aspektiem, kas ir jāvērtē, izsniedzot atļauju valsts amatpersonas amatu savienot ar citu amatu, saskaņā ar likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 8.^{1} panta piektās daļas 1.punktu ir tas, vai amatu savienošana nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Pieteicēja nesniedza visu nepieciešamo informāciju uz pašvaldības pieprasījumu.

Pašvaldība Lēmumu ir pamatojusi ar to, ka pieteicēja kā pagastu bāriņtiesas priekšsēdētāja bāriņtiesā ir nodarbināta pilnu slodzi (40 stundas nedēļā). No pieteicējas sniegtās informācijas secināms, ka pieteicēja darba pienākumus slimnīcā pilda ārpus pagastu bāriņtiesas pamatdarba laika, iespējams, nakts maiņās darbdienās vai dienas un nakts maiņās sestdienās vai svētdienās. Secināms, ka slimnīcas medmāsas amata pienākumu veikšana var pārklāties ar pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumiem, tie būtu jāveic vienā un tajā pašā laikā, neizmantojot atpūtas laiku. Amatu savienošanas gadījumā pieteicēja nebūs pilnvērtīgi atpūtusies, tāpēc nespēs kvalitatīvi izpildīt pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumus.

Pašvaldība atsaucas uz Darba likuma 131.panta pirmo daļu, saskaņā ar kuru darbinieka normālais dienas darba laiks nedrīkst pārsniegt astoņas stundas, bet normālais nedēļas darba laiks – 40 stundas nedēļā. Dienas darba laiks šā likuma izpratnē ir darba laiks diennakts periodā. Savukārt Darba likuma 142.panta pirmā daļa noteic, ka diennakts atpūtas ilgums 24 stundu periodā nedrīkst būt īsāks par 12 stundām pēc kārtas. Šis nosacījums nemainās, ja darbinieks tiek nodarbināts citā darbā, jo tādā gadījumā pašvaldībai būtu pienākums noskaidrot, vai nostrādātās stundas nepārsniedz Darba likumā noteikto.

[4.5] Lai tiesa varētu izvērtēt jautājumu, vai medmāsas darba pienākumu savienošana nekaitētu pieteicējas kā bāriņtiesas priekšsēdētājas tiešo pienākumu pildīšanai, pēc tiesas pieprasījuma tika iesniegts slimnīcas darba laika uzskaites grafiks, kā arī pieteicējas nostrādāto stundu skaits laika periodā no 2018.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim.

Nav strīda par to, ka pieteicēja kā bāriņtiesas priekšsēdētāja ir nodarbināta pilnu slodzi.

Atbilstoši slimnīcas darba laika grafikam pieteicēja 2018.gada aprīlī plānojusi strādāt visas brīvdienas, proti, sestdienās no 8:00 līdz 00:00 un svētdienās no 00:00 līdz 08:30, maijā paredzēts strādāt arī piecas naktis no 00:00 līdz 08:30 pirms darba dienām un trīs darba dienas no 8:00 līdz 00:00, jūnijā papildus darbam brīvdienās plānots strādāt četras naktis pirms darba dienām un četras darba dienas no 8:00 līdz 00:00, jūlijā darba grafikā iekļautas deviņas dienas (pārējās norādītas kā darbnespējas vai atvaļinājuma dienas), no kurām plānots strādāt vienas brīvdienas un vienu diennakti darba dienā, augustā – papildus darbam brīvdienās divas naktis pirms darba dienām un trīs darba dienas, septembrī – no 16 grafikā iekļautajām dienām divas diennakts dežūras darba dienās un trīs brīvdienas, oktobrī – papildus darbam atsevišķās brīvdienās divas diennakts dežūras darba dienās, četras naktis pirms darba dienām un vienu darba dienu, novembrī – papildus darbam brīvdienās divas darba dienas un divas naktis pirms darba dienām, decembrī – papildus darbam brīvdienās viena nakts pirms darba dienas un viena darba diena.

Tiesa konstatēja, ka minētā informācija sakrīt ar darba laika uzskaites lapās norādīto nostrādāto stundu skaitu.

No slimnīcas iesniegtā darba laika grafika ir secināms, ka pieteicēja papildus darbam brīvdienās ir strādājusi arī darba dienās, gandrīz katru nedēļu strādājot kādu pilnu darba dienu un nakti pirms darba dienas, atsevišķās reizēs paredzot arī diennakts dežūras darba dienās.

Tiesa konstatēja, ka pieteicējas sniegtie paskaidrojumi par nostrādāto darba laiku slimnīcā ir ļoti vispārīgi, norādot uz situāciju medicīnas nozarē un to, ka medmāsas mainās ar dežūrām, darba grafiki ir ļoti aptuveni.

Tiesas sēdē pieteicēja ir paskaidrojusi, ka kolēģi ņēma citu darbinieku dežūras, par to viņi saņēma samaksu. Medmāsas mainījās ar dežūrām, paziņojot to vadībai. Bija reizes, kad tika nostrādāts mazliet vairāk nekā ir atļauts. Lai nemainītu katru reizi grafiku, izmaiņas grafikā netika iekļautas. Personāldaļa bija informēta par situāciju, taču darba grafiki netika mainīti.

Tiesa secināja, ka paskaidrojumi, kas attiecas uz pieteicējas darba laika grafiku slimnīcā, ir vērtējami kā nekonsekventi. Tiesas sēdē uz jautājumu, kādēļ pieteicēja maksāja citai personai, lai tā strādā viņas vietā, pieteicēja atbildēja, ka iemesli bijuši dažādi, piemēram, slikta pašsajūta, saslimšana, neesot bijusi spējīga strādāt, tāpēc zvanījusi un lūgusi, lai kāds cits nostrādā maiņu, lai nebūtu jāņem slimības lapa. Tad, kad nevarēja strādāt darba dienās, bijusi slimības lapa. Slimnīcā vēlējusies strādāt svētku dienās, brīvdienās un piektdienas naktīs. Lūgusi, lai darba dienās neliek dežūras, taču darba dienās dežūras ieliktas tāpēc, lai izpildītu likuma prasības. Faktiski strādājusi brīvdienās, piektdienas naktīs un otra darba atvaļinājuma laikā. Ja bija brīvdienas, mēģinājusi strādāt slimnīcā. Ja tajā dienā nebija dežūra, lūgusi, lai kāds samaina

dežūru. Tās dežūras, kuras iekrita darba dienās, samainījusi. Reizēm nostrādājusi nakti, bet no rīta prasījusi atļauju aiziet ātrāk no darba, lai paspētu uz otru darbu.

2019.gada 6.novembra tiesas sēdē pieteicēja ir paskaidrojusi, ka darba dienās ņēma slimības lapu, bet 2020.gada 5.februāra tiesas sēdē pieteicēja ir norādījusi, ka tās dežūras, kuras iekrita darba dienās, samainīja.

Tiesa atzina, ka pieteicēja nav spējusi sniegt konsekventu atbildi uz jautājumu, kādā veidā viņa risināja situāciju, kad dežūra slimnīcā bija jāstrādā darba dienā.

Pieteicēja ir iesniegusi /pers. B/ un /pers. C/ rakstveida apliecinājumus, kuros pieteicējas kolēģes ir vispārīgi apliecinājušas faktu, ka ir mainījušas ar pieteicēju dežūras.

Tiesa secināja, ka /pers. B/ un /pers. C/ paskaidrojumi ir vispārīgi, pieteicējas situāciju neizskaidrojoši.

Tiesa piekrita tam, ka iepriekš plānotie darba laika grafiki slimnīcā var arī nesakrist ar faktiski nostrādāto darba laiku, dežūru maiņa neparedzētu apstākļu dēļ vispārīgi ir iespējama.

Vienlaikus tiesa ņēma vērā, ka pieteicējai slimnīcas darba laika grafikā ir regulāri norādīts darba laiks arī darba dienās. Tiesa nesaskatīja objektīvu nepieciešamību, kādēļ darba devējs regulāri uzrādītu pieteicējas darba grafikā kopsummā vairāk stundas (tostarp darba dienās). Kā norādīja pieteicēja tiesas sēdē, nav atļauts strādāt vairāk par noteikto stundu skaitu, taču pieteicējai šāds ierobežojums nebija aktuāls. Minētais apstiprinās arī ar Darba likuma normām, kas noteic maksimālo pieļaujamo darba laiku. Piemēram, saskaņā ar Darba likuma 140.panta ceturto daļu summētā darba laika ietvaros jebkurā gadījumā aizliegts nodarbināt darbinieku ilgāk par 24 stundām pēc kārtas un 56 stundām nedēļā. Turklāt pieteicēja tiesas sēdē nenorādīja, ka viņas darba laika grafikā norādītās darba stundas bija plānotas strādāt kādam citam kolēģim. Pieteicēja ir devusi divējādu skaidrojumu, proti, ka darba dienās viņa ņēmusi slimības lapu un ka dežūras, kuras iekrita darba dienās, viņa samainījusi.

Tiesa secināja, ka slimnīcas darba laika grafikos norādītā informācija sakrīt arī ar slimnīcas darba laika uzskaites tabelēs norādītajām nostrādātajām darba stundām pa dienām un ar kopējo nostrādāto stundu skaitu. Tas apliecina, ka pieteicēja ir arī faktiski nostrādājusi un saņēmusi atalgojumu par darba laika grafikos uzskaitīto darba laiku. Tajā pašā laikā minētais neizslēdz iespēju, ka atsevišķos gadījumos epizodiski varēja būt dežūru maiņas.

Tiesa kritiski vērtēja pieteicējas paskaidrojumus, ka viņa nav strādājusi darba dienās, bet ir mainījusi dežūras ar kolēģiem, jo, pirmkārt, lielākajā daļā gadījumu arī brīvdienās pieteicējai bija plānotas dežūras, tāpēc nebija iespējams visas darba dienās plānotās dežūras samainīt uz brīvdienām. Otrkārt, versija, ka, esot plānotam grafikam darba dienās slimnīcā, pieteicēja būtu ņēmusi slimības lapas, neapstiprinās ar lietā esošajām slimnīcas darba laika uzskaites tabelēm.

Tiesa piešķīra augstāku ticamību slimnīcas darba laika grafikiem un darba laika uzskaites tabelēm nekā pieteicējas sniegtajiem paskaidrojumiem.

Tiesa kritiski vērtēja pieteicējas paskaidrojumus arī tādēļ, ka pieteicēja ir izvairījusies iesniegt pašvaldībai un tiesai darba laika grafikus un darba laika uzskaites lapas, vien vispārīgi norādot, ka nostrādātās stundas nepārklājās.

Pieteicēja ir iesniegusi darba laika uzskaites tabeles par nostrādāto darba laiku bāriņtiesā kā apliecinājumu faktam, ka ir nostrādājusi visu nepieciešamo darba laiku.

Tiesa konstatēja, ka nostrādātais darba laiks bāriņtiesā un slimnīcā, kad pieteicējai bija paredzētas dežūras slimnīcā darba dienās, pārklājas. Līdz ar to vienā no darba laika uzskaites tabelēm ir norādīta nepatiesa informācija. Salīdzinot darba laika uzskaites tabeles bāriņtiesā un slimnīcā, kontekstā ar pieteicējas sniegtajiem paskaidrojumiem un faktu, ka bāriņtiesas darba laika uzskaites tabeles ir parakstījusi pati pieteicēja, tiesa piešķīra augstāku ticamību slimnīcas darba laika uzskaites dokumentiem.

Tiesa konstatēja, ka pieteicēja medmāsas darba pienākumus ir veikusi darba dienās periodā, kad viņai bija jāpilda bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumi, kā arī ir strādājusi nakts dežūrās pirms darba dienām, kas varēja ietekmēt nākošajā dienā bāriņtiesas priekšsēdētājas veicamo darba pienākumu izpildes kvalitāti.

[4.6] Pieteicēja argumentē, ka Lēmumā ietverts pieņēmums, ka amatu savienošanas gadījumā viņa nebūs pilnvērtīgi atpūtusies, tāpēc nespēs kvalitatīvi izpildīt pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumus, taču kopš 2014.gada bāriņtiesas priekšsēdētājas darbs ticis izpildīts kvalitatīvi.

Ja persona nevar sev nodrošināt pietiekamu laiku atpūtai, šāda amatu savienošana kaitēs viņa tiešo darba pienākumu pildīšanai (*sk. sal. Senāta 2019.gada 23.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1298/2019 4.punktu*).

Pieteicēja ar noteiktu regularitāti (piemēram, reizi nedēļā) pēc nakts dežūrām slimnīcā (8,5 stundas) ir devusies veikt bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumus (8 stundu darba diena) vai veikusi medmāsas amata pienākumus darba dienās darba laikā, kad pieteicējai bija jāpilda bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumi. Pieteicējai darba dienās ir bijusi diennakts dežūra slimnīcā, kā rezultātā pieteicēja vienu darba dienu nav vispār veikusi bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumus. Papildus pieteicēja medmāsas pienākumus ir pildījusi arī brīvdienās.

Tiesa secināja, ka šādi apstākļi ir pietiekams pamats, lai atzītu, ka tas var ietekmēt bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumu izpildes kvalitāti. Ir vispārzināms, ka miega un atpūtas trūkums ietekmē pašsajūtu, koncentrēšanās spējas, ilgtermiņā arī garīgās un fiziskās veselības stāvokli.

[4.7] Pieteicēja nebija izpildījusi likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" $8.^1$ panta trešajā daļā noteikto pienākumu, jo nebija savlaicīgi lūgusi pašvaldībai dot amatu savienošanas atļauju.

Pieteicējai kā valsts amatpersonai bija jāapzinās no likuma izrietošie pienākumi un tie jāpilda. Tiesa kritiski vērtēja pieteicējas norādi, ka otra darba vieta bija norādīta dzīves gājumā (CV), ko pieteicēja iesniedza pirms stāšanās amatā, un tādējādi pieteicējas ieskatā darba devējs par to bija informēts. Iesniegums par amatu savienošanas atļauju ir obligāta valsts amatpersonas rīcība, ja iestājas likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktie

priekšnosacījumi. Līdz ar to pieteicēja ir ilgstoši apvienojusi amatus, neinformējot par to pašvaldību, un minētais ir uzskatāms par tiesību normu pārkāpumu.

Pieteicēja ir iesniegusi darba izpildes novērtēšanas veidlapu, saskaņā ar kuru pieteicējas darba izpilde par 2016.gadu novērtēta ar vērtējumu "labi". Saskaņā ar /Nosaukums S/pārvaldes sniegto informāciju arī par 2017. un 2018.gadu pieteicējas darba izpildes vērtējums novērtēts ar vērtējumu "labi".

Savukārt no pašvaldības domes 2018.gada 22.novembra sēdes audioieraksta, izskatot jautājumu par atļaujas izsniegšanu pieteicējai amatu savienošanai, ir secināms, ka pašvaldības deputāti ir norādījuši uz iedzīvotāju un citu bāriņtiesas darbinieku sūdzībām par pieteicējas darbu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatā, tomēr šie fakti nav norādīti pieteicējas darba izpildes novērtējumā.

2018.gada 4.decembra pašvaldības amatpersonu un speciālistu kandidātu vērtēšanas komisijas lēmumā (protokols Nr.13) ir secināts, ka pieteicēja nav ievērojusi normatīvo aktu un rīkojumu prasības, nesniedzot skaidrojumu par darba kārtības norisi bāriņtiesā. Pieteicēja nepilda vai nepienācīgi pilda savus amata pienākumus, bet otra pretendente uz amatu ir ieguvusi lielāku punktu skaitu.

Minēto lēmumu pieteicēja nav pārsūdzējusi, tas ir pieņemts pēc Lēmuma pieņemšanas, līdz ar to tas nav saistāms ar Lēmuma pamatojumu.

Tiesa atzina, ka darba izpildes novērtējums ir vērā ņemams fakts. Lai arī pašvaldība nav pamatojusi atteikumu izsniegt atļauju amatu savienošanai ar veicamo darba pienākumu kvalitāti, svarīgi ir tas, ka pieteicēja ar noteiktu regularitāti ir strādājusi slimnīcā darba laikā, kad pieteicējai bija jāpilda bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumi vai arī ir strādājusi naktīs pirms darba dienām. Pieteicēja ir izvairījusies sniegt darba devējam nepieciešamo informāciju. Attiecīgi vai nu pieteicēja darba laikā nav pildījusi bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumus, vai arī ir bijusi apšaubāma pieteicējas darba izpildes kvalitāte pēc nakts dežūras.

Tas, ka minētie fakti nav norādīti pieteicējas darba izpildes novērtējumā, nenozīmē to, ka tiem nebūtu nozīme vai ka tos nebūtu iespējams konstatēt atsevišķi.

[4.8] Atsaucoties uz Darba likuma 131.panta pirmo daļu un Darba likuma komentāriem, tiesa norādīja, ka gadījumā, ja darbinieks ir nodarbināts pie diviem darba devējiem, darbinieka normālais darba laiks ir skaitāms atsevišķi katram darba devējam, nevis saskaitāms kopā, pat, ja darbinieka kopā nostrādātais laiks sasniedz 80 stundas nedēļā, kas pārsniedz visus Darba likuma 131.pantā noteikto.

Senāts 2005.gada 19.oktobra spriedumā lietā Nr.SKC-654 ir norādījis, ka darbinieka normālais darba laiks ir skaitāms atsevišķi katram darba devējam, nevis saskaitāms kopā.

Minētajā lietā strīds bija par to, vai, strādājot pie divām juridiskām personām viena koncerna ietvaros normālu darba laiku pie katra no tiem, var tikt atzīts, ka prasītājs pie otras juridiskās personas ir strādājis virsstundas, par kurām viņam pienākas samaksa. Līdz ar to minētais secinājums ir izdarīts, izvērtējot darba samaksas nosacījumus, strādājot pie divām juridiskām personām.

Katrs darba devējs ir atbildīgs par to, lai tiktu ievērotas Darba likuma normas, tostarp, lai netiktu pārsniegts Darba likumā noteiktais maksimālais darba laiks. Pieteicējai kā valsts amatpersonai ir saistošas likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" normas, kas noteic publiskas personas (šajā gadījumā – pašvaldības) pienākumu vērtēt, vai amatu savienošana nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

[4.9] Ņemot vērā informāciju, kas bija pašvaldības rīcībā uz Lēmuma pieņemšanas brīdi, un vērtējot pieteicējas situāciju saistībā ar bāriņtiesas priekšsēdētājas amata apvienošanu ar medmāsas darbu slimnīcā, pašvaldība vērtējuma izdarīšanā nav pieļāvusi kļūdas, kas varētu būt par tiesisku pamatu Lēmuma atcelšanai.

Tiesa piekrita Lēmuma pamatojumā ietvertajiem apsvērumiem, ka, izvērtējot pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas kompetenci un pieteicējas sniegto informāciju par slimnīcas medmāsas amata pienākumiem, ir secināms, ka abu amatu veikšanā nepieciešama maksimāla precizitāte, koncentrēšanās darba pienākumu izpildei, stresa noturība, atbildība par pieņemtajiem lēmumiem un savu rīcību. Turklāt medmāsas pienākums ir nostrādāt noteiktu stundu skaitu slimnīcā, veicot fizisku un atbildīgu darbu. Līdz ar to, ievērojot arī medmāsas darba specifiku un noslodzi, pieteicēja nevarēja sev nodrošināt pietiekamu laiku atpūtai, lai pilnvērtīgi veiktu bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumus.

[4.10] Iestādei ir no tiesiskās vienlīdzības principa izrietošs pienākums, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, pieņemt vienādus lēmumus.

No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka 2018.gada 29.martā pieņemts lēmums izsniegt amatu savienošanas atļauju /Nosaukums E/ direktorei ar /Nosaukums F/ eksperta amatu, 2018.gada 18.oktobrī pieņemts lēmums atļaut savienot pašvaldības pastāvīgās iepirkumu komisijas priekšsēdētāja vietnieka un pašvaldības īpašuma objektu izsoles komisijas priekšsēdētāja amata pienākumu pildīšanu ar līguma vai pilnvarojuma izpildi, 2018.gada 24.maijā pieņemts lēmums atļaut savienot pašvaldības aģentūras "/Nosaukums G/" direktora amata pienākumu pildīšanu un pašvaldības SIA "/Nosaukums H/" valdes locekļa amatu ar /Nosaukums I/domes deputāta amatu, 2018.gada 19.aprīlī dota atļauja savienot /Nosaukums J/ vidusskolas direktora amatu ar /Nosaukums F/eksperta amatu, 2018.gada 29.martā dota atļauja savienot /Nosaukums K/ Mākslas skolas direktores amatu ar /Nosaukums L/vadītājas amatu, 2017.gada 13.jūlijā dota atļauja savienot /Nosaukums A/pašvaldības domes priekšsēdētāja vietnieka amatu ar SIA "/Nosaukums M/" valdes locekļa amatu un sertificēta maksātnespējas procesa administratora amatu, 2017.gada 19.oktobrī dota atļauja savienot /Nosaukums N/pārvaldes vadītājas amatu ar pašvaldības aģentūras "/Nosaukums G/" Veselības veicināšanas nodaļas vadītājas amatu, bet 2017.gada 19.jūnijā dota atļauja savienot /Nosaukums A/pašvaldības domes priekšsēdētāja amatu ar /Nosaukums O/ ministra padomnieka pašvaldību jautājumos amatu, ar biedrības valdes locekļa amatu, ar pasniedzēja amatu un ar/Nosaukums

R/instruktora amatu.

Daļa no minētajiem amatiem, kurus atļauts savienot, ir ekspertu, pašvaldības īpašuma objektu izsoles komisijas priekšsēdētāja, valdes locekļa, akreditācijas ekspertu komisijas vadītāja, pasniedzēja vai ministra padomnieka amati, kuru veikšanai parasti nav noteikts normāls darba laiks Darba likuma 131.panta pirmās daļas izpratnē. Atsevišķu darbu veikšanai nav obligāta fiziska klātesamība darba vietā.

Tiesas ieskatā ar pieteicējas situāciju ir salīdzināms 2017.gada 19.oktobra pašvaldības lēmums, ar kuru /pers. D/ atļauts apvienot /Nosaukums N/pārvaldes vadītājas amatu ar pašvaldības aģentūras "/Nosaukums G/" Veselības veicināšanas nodaļas vadītājas amatu.

Abos minētajos amatos noteikts normāls darba laiks. Līdz ar to, lai izvērtētu tiesiskās vienlīdzības principa ievērošanu, tiesa pieprasīja pašvaldībai detalizētāku informāciju.

Pašvaldība ir iesniegusi pašvaldības aģentūras "/Nosaukums G/" 2015.gada 2.oktobra darba līgumu, ar kuru /pers. D/ pieņemta darbā par sabiedrības veselības organizatoru. Ar 2017.gada 25.janvāra Vienošanos Nr.1 /pers. D/ apņemas veikt Veselības veicināšanas nodaļas vadītāja darba pienākumus, bet ar 2017.gada 17.augusta Vienošanos Nr.2 darbiniekam tiek noteikta 40 stundu darba nedēļa. Darbiniekam ir tiesības darba devēja noteiktās darba nedēļas ietvaros, vadoties pēc darba nepieciešamības, noteikt laiku, kad tas veic darba pienākumus, ievērojot darba likumdošanā noteiktās prasības un ierobežojumus. Nodokļu uzskaitei, izpeļņas aprēķināšanai un deklarēšanai tiek noteikts, ka darbiniekam ir piecu dienu darba nedēļa un 8 stundu darba diena.

Pašvaldības pārstāvis tiesas sēdē ir paskaidrojis, ka ar to būtu jāsaprot, ka darbiniekam tiek noteikts brīvais darba režīms. Tā kā /pers. D/ ir sabiedrības veselības organizatore, viņa savus darba pienākumus var veikt citā laikā. Pārsvarā Veselības veicināšanas nodaļas rīko nūjošanas pasākumus, organizē seminārus par veselību. Nūjošanas pasākumi notiek sestdienu rītos pulksten 07.30 un pirmdienās pulksten 19.00, kas ir pēc darba laika, tomēr rītu treniņi ir arī pulksten 08.30, kas ir /pers. D/ darba laikā. Saskaņā ar 2017.gada 25.janvāra Vienošanos Nr.1 Veselības veicināšanas nodaļas vadītāja pamatuzdevumi ir plānot, organizēt un īstenot veselības veicināšanas pasākumus /Nosaukums A/, tostarp informatīvus un izglītojošus seminārus, izstrādāt un īstenot projektus savas kompetences ietvaros, plānot nodaļas budžetu un kontrolēt tā izpildi.

Tiesa atzina, ka Veselības veicināšanas nodaļas vadītāja darba pienākumi (organizēt seminārus un nūjošanas pasākumus) atbildības un darba intensitātes nozīmē nav salīdzināmi ar slimnīcas medmāsas darbu slimnīcā. Turklāt ir secināms, ka daļa no Veselības veicināšanas nodaļas vadītāja pienākumiem nav veicami, atrodoties darba vietā, atšķirībā no pieteicējas, kur atrašanās slimnīcā ir obligāts priekšnoteikums darba pienākumu veikšanai.

[4.11] Pašvaldība kā pierādījumus lietā tiesiskās vienlīdzības principa izvērtēšanai iesniedza dokumentus, kurus iesniedz citas personas, kuras ir lūgušas atļaujas amatu savienošanai, un kurām atļaujas ir izsniegtas. Vairumā gadījumu kā iesniedzamie dokumenti ir tikai iesniegums par atļaujas izsniegšanu.

Pašvaldības pārstāvis tiesas sēdē ir paskaidrojis, ka gadījumos, kad amatu apvienošana ir lūgta saistībā ar pašvaldības padotībā esošiem amatiem, pašvaldībai ir pieejama informācija par pārbaudāmiem apstākļiem, citi amati ir hobija līmenī vai arī ekspertu, valdes locekļu vai goda amati kā, piemēram, ministra ārštata padomnieka amats, kas nav saistāmi ar konkrētu darba izpildes grafiku.

Tiesa secināja, ka no pašvaldības lēmumiem, ar kuriem atļauta amatu savienošana, nav konstatējams pārbaudāmo faktu apjoms, it īpaši gadījumos, kad būtu jāvērtē arī darba laika apvienošanas iespējas. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 67.panta otrajai un trešajai daļai arī labvēlīga administratīvā akta izdošanas gadījumā ir jānorāda pienācīgs pamatojums, proti, pārbaudāmie fakti un atbilstoši tiem izdarītie secinājumi, pamatojoties uz normatīvajiem aktiem. /pers. D/ gadījumā tas nav darīts, jo pašvaldība nav analizējusi, kādā veidā persona, ieņemot divus pilna darba laika vadītāja amatus, varētu tos apvienot, netraucējot valsts amatpersonas pienākumu pilnvērtīgu izpildi.

Nav pieļaujams vienlīdzības principu tulkot tādējādi, ka iestādei viena prettiesiska lēmuma gadījumā arī nākamajā gadījumā būtu jāpieņem prettiesisks lēmums (*sk. sal. Senāta 2007.gada 15.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-441/2007 14.punktu*). Tas, ka pašvaldība, iespējams, pienācīgi neizvērtējot, vai amatu savienošana nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai, citai personai ir devusi atļauju amatu savienošanai, nerada no vienlīdzības principa izrietošas tiesības, ja salīdzināmā situācija ir prettiesiska (*sk. Senāta 2019.gada 23.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-1298/2019 5.*punktu).

Izskatāmajā gadījumā pašvaldība ir pamatoti atteikusi dot pieteicējai amatu savienošanas atļauju.

[4.12] Pieteicēja ir lūgusi nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu par pašvaldības rīcību administratīvā akta izdošanas procesā.

Pašvaldība ir publicējusi pieteicējas personas datus – vārdu, uzvārdu, otrās darba vietas datus – pašvaldības mājas lapā interneta vietnē, tiešraidē translējot, kā arī pēc tam publicējot pašvaldības domes 2018.gada 22.novembra sēdes audio ierakstu. Pieteicēja apgalvo, ka pašvaldība ir publicējusi viņas personas datus arī citā interneta vietnē (*www.tvnet.lv*).

Pieteicēja norāda, ka nav devusi piekrišanu savu datu publicēšanai tīmeklī un ka nav leģitīma mērķa datu publicēšanai. Prettiesiskas datu apstrādes dēļ ir nodarīts morālais un psiholoģiskais kaitējums.

Tiesa atsaucās uz Vispārīgās datu aizsardzības regulas preambulas 45.apsvērumu un 6.panta 1.punkta "e" apakšpunktu, kā arī uz likuma "Par pašvaldībām" 26. un 37.pantu un norādīja, ka Lēmums pieņemts domes sēdē, bet tās ir atklātas. Pieteicēja ieņēma valsts amatpersonas amatu, un sabiedrībai ir tiesības interesēties par lēmumu, kas tiek pieņemts attiecībā uz valsts amatpersonu.

Tiesa noklausījās pašvaldības domes 2018.gada 22.novembra sēdes audio ierakstu, taču nekonstatēja sensitīvu

personas datu izpaušanu, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir noteikta īpaša aizsardzība (Vispārējās datu aizsardzības regulas 9.panta 1.punkts), ne arī tādu personas datu par pieteicēju izpaušanu, kas neatbilstu pašvaldības veicamo uzdevumu leģitīmajiem mērķiem. Domes sēdē ir diskutēts par pieteicējas darba kvalitāti un apstākļiem, kas liedz pieteicējai apvienot bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu ar medmāsas darbu. Pieteicējas vārds, uzvārds un otrās darba vietas dati ir informācija, kas bija nepieciešama pašvaldībai Lēmuma pieņemšanai.

Fakts, ka pieteicējas personas dati (vārds, uzvārds un pieteicējas otrās darba vietas dati) tika publicēti interneta vietnē (*www.tvnet.lv*), ir cēloņsakarīgi tam, ka domes sēdes ir atklātas un žurnālistiem ir tiesības iepazīties ar publiski pieejamu informāciju. Pašvaldība nav atbildīga par publikācijām vietnē (*www.tvnet.lv*), jo pašvaldība nav minētās interneta vietnes turētāja.

Tiesa nekonstatēja procesuālus pārkāpumus, kurus būtu pieļāvusi pašvaldība, ievietojot pašvaldības mājaslapā interneta vietnē domes sēdes audioierakstu.

Atsaucoties uz Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 8.panta 1.punktu, tiesa atzina, ka nav konstatējams pamats pieteicējas prasītā nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanai.

Tā kā prettiesiska pašvaldības rīcība nav konstatējama un nav konstatējams pašvaldības izdots prettiesisks administratīvais akts, ir noraidāms arī prasījums par nemantiskā kaitējuma atlīdzinājumu.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 6.marta spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, norādot šādus iebildumus.

[5.1] Kopš 2014.gada, savienojot amatus, bāriņtiesas priekšsēdētājas darbs tika izpildīts kvalitatīvi.

[5.2] Atzīstot Lēmumu par tiesisku, tiesa nav ievērojusi tiesiskās vienlīdzības principu.

[5.3] Visi /Nosaukums A/pašvaldības deputātu pārmetumi aizskar pieteicējas godu, cieņu un profesionālo reputāciju. Pārmetot, ka pieteicēja nav ievērojusi profesionālās ētikas normas, tika grauta pieteicējas reputācija sabiedrības acīs.

[6] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka nav objektīvas nepieciešamības, lai noteiktu šīs lietas izskatīšanu mutvārdu procesā. Lietas apstākļu noskaidrošanai nav nepieciešams rīkot tiesas sēdi, jo no lietā esošajiem dokumentiem ir iespējams gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, procesa dalībnieki ir īstenojuši tiesības sniegt paskaidrojumus par lietas apstākļiem un iesniegt pierādījumus, tāpēc šīs lietas izskatīšana mutvārdu procesā nav lietderīga.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] Pieteicēja ir precizējusi pieteikumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 184.panta otro daļu, lūdzot Lēmumu atzīt par prettiesisku, jo vairs neieņem amatu /Nosaukums A/pašvaldības iestādē.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa pārbaudīs Lēmuma tiesiskumu.

[9] Izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un pirmās instances tiesas spriedumā ietverto pamatojumu, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 6.marta spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, apgabaltiesa pievienojas Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 6.marta sprieduma motivācijai.

[10] Atbildot uz apelācijas sūdzībā ietvertajiem iebildumiem, apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[11] No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja ar 2018.gada 25. un 26.oktobra, kā arī ar 2018.gada 12.novembra iesniegumiem vērsās /Nosaukums A/, lūdzot atļauju savienot /Nosaukums A/pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatu ar /Nosaukums B/ onkoloģijas ķirurģiskās medmāsas amatu (*lietas 58.-59., 61.lapa*).

Ar Lēmumu ir atteikts izsniegt atļauju pieteicējai savienot amatus, jo SIA "/Nosaukums B/" medmāsas pienākumu veikšana varētu pārklāties ar pagastu bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumiem, un tie būtu jāveic vienā un tajā pašā laikā, neizmantojot atpūtas laiku atpūtai.

Likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" $8.^1$ panta piektās daļas 1.punkts noteic, ka šajā likumā noteiktajos gadījumos valsts amatpersonai (institūcijai), saņemot šā panta pirmajā, otrajā vai trešajā daļā minēto lūgumu atļaut valsts amatpersonas amatu savienot ar citu amatu, ir pienākums izvērtēt, vai amatu savienošana neradīs interešu konfliktu, nebūs pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām un nekaitēs valsts amatpersonas tiešo pienākumu pildīšanai.

Apgabaltiesa konstatē, ka pašvaldība ir atteikusies dot amatu savienošanas atļauju galvenokārt tādēļ, ka amatu pienākumi būs jāveic vienā un tajā pašā laikā, kā arī no darba brīvajā laikā, kas domāts atpūtai, bet tas traucēs darba

pienākumu kvalitatīvu izpildi, jo pieteicējai neradīsies iespēja pienācīgi atpūsties. Lēmuma pamatojumā ir arī norādīts, ka amatu savienošana rada interešu konfliktu, tā ir pretrunā ar valsts amatpersonai saistošām ētikas normām.

[12] Pieteicēja argumentē, ka kopš 2014.gada, savienojot amatus, bāriņtiesas priekšsēdētājas darbs tika izpildīts kvalitatīvi.

Apgabaltiesa vērš pieteicējas uzmanību uz to, ka lietā esošie pierādījumi neapliecina faktu, ka laika periodā kopš 2014.gada, savienojot amatus, bāriņtiesas priekšsēdētājas darbs būtu izpildīts kvalitatīvi.

No pašvaldības domes 2018.gada 22.novembra sēdes audioieraksta ir konstatējams, ka pašvaldības domes deputāti sēdes laikā cita starp norādīja arī uz iedzīvotāju un citu bāriņtiesas darbinieku sūdzībām par pieteicējas darbu bāriņtiesas priekšsēdētājas amatā.

Līdz ar to nav pamata secinājumam, ka bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumi tika izpildīti kvalitatīvi.

Turklāt, vērtējot Lēmuma tiesiskumu, pieteicējas norādītajam argumentam šajā lietā nav izšķirošas nozīmes.

Darba ņēmējam ir jābūt tiesībām uz patiesu atpūtu, lai nodrošinātu pienācīgu viņa drošības un veselības aizsardzību (*sk. Senāta 2010.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-667/2010 8.5.apakšpunktu*).

Atpūtas laika noteikumu ievērošana ir ne vien darbinieka tiesības, bet arī pienākums. Šajā aspektā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 4.novembra direktīva 2003/88/EK par konkrētiem darba laika organizēšanas aspektiem cita starpā definē principu "pietiekama atpūta", kas nozīmē to, ka darbiniekam ir regulāri atpūtas laiki, kuru ilgums izteikts laika vienībās un kuri ir pietiekami gari un nepārtraukti, lai nodrošinātu, ka nogurdinoša vai cita neregulāra darba veida dēļ viņi negūst ievainojumus sev, darba biedriem vai citiem un nesabojā savu veselību vai nu īsākā, vai garākā laika posmā (*sk. sal. Senāta 2020.gada 18.jūnija sprieduma lietā Nr.SKC-577/2020 7.2.apakšpunktu*).

Tātad atpūtas laika izmantošana atpūtai ir ne vien tiesības, bet arī pienākums, kas nodrošina strādājošā darba spēju atjaunošanos un veselības aizsardzību.

No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējai 2018.gada janvārī, februārī un martā bija darbnespēja (slimības lapa B) (*lietas 155.-157.lapa*), tāpat arī 10 dienas jūlijā (slimības lapa A) (*lietas 161.lapa*) un 5 dienas decembrī (slimības lapa A) (*lietas 166.lapa*). Situācijā, kad pieteicējai slimības dēļ ir bijusi ilgstoša darbnespēja norādītajā laika periodā un līdz ar to viņa ilgstoši nav veikusi amata pienākumus, ir jāsecina, ka, visticamāk, pienācīgas atpūtas trūkums ir ietekmējis pieteicējas veselības stāvokli.

Pieteicēja ir norādījusi, ka katrā darba vietā atšķirīgi tika ņemti atvaļinājumi, kas radīja iespēju nostrādāt dežūras.

Atvaļinājuma tiesību institūts nosaka obligātu ikgadēju atvaļinājumu un nodrošina darbiniekam tiesības uz ikgadēju atpūtu, kas darbiniekam jāizmanto tieši konkrētajā laika posmā atbilstoši nostrādātajam darba periodam pēdējā darba gada ietvaros (*sk. Senāta 2010.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr.SKC-667/2010 8.6.apakšpunktu*).

Ievērojot minēto, secināms, ka arī atvaļinājums ir paredzēts atpūtai, tas nav paredzēts, lai strādātu citā darba vietā.

Izskatāmajā lietā izšķiroša nozīme ir tam, vai pieteicējas norādīto amatu apvienošana būtu tiesiska, proti, ņemot vērā arī likumā paredzētās tiesības un pienākumu uz atpūtas laiku, turklāt tā, lai papildus darbs nekaitētu valsts amatpersonas amata pienākumu kvalitatīvai izpildei.

Lēmumā ir pareizi konstatēts, ka pieteicējas norādīto amatu pienākumi būtu jāveic vienā un tajā pašā laikā, kā arī no darba brīvajā laikā, izslēdzot iespēju uz pienācīgu atpūtu. Tas savukārt traucēs darba pienākumu kvalitatīvu izpildi, jo pieteicējai neradīsies iespēja pienācīgi atpūsties. Lēmumā ir arī pamatoti norādīts uz to, ka amatu savienošana rada interešu konfliktu, tā ir pretrunā ar valsts amatpersonu saistošām ētikas normām.

[13] Pieteicēja uzskata, ka attiecībā pret viņu nav ievērots Administratīvā procesa likuma 6.pantā nostiprinātais vienlīdzības princips, jo citām personām pašvaldība ir atļāvusi apvienot amatus. Pieteicēja lūdz izprasīt citu personu darba laika uzskaites tabeles un darba laika grafikus par 2018.gadu.

Izskatāmās lietas pieteikuma priekšmets ir Lēmuma tiesiskums. Līdz ar to primāri ir jāvērtē tas, vai lietā konstatētajos apstākļos pašvaldība ir pamatoti atteikusies dot pieteicējai atļauju amatu savienošanai.

Atļaujas došana amatu savienošanai var notikt tikai un vienīgi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Pieteicēja kļūdaini uzskata, ka viņai ir jau no tiesību normām izrietošas tiesības vienlaikus ieņemt vairākus amatus, esot pašvaldības amatpersonai.

Tiesības prasīt atļauju amatu savienošanai neizriet no vienlīdzības principa, bet gan no likumdevēja noteiktās kārtības, kādā var tikt atļauta amatu savienošana.

Apgabaltiesa vērš pieteicējas uzmanību uz to, ka pat gadījumā, ja citai personai ir dota amatu savienošanas atļauja tādos pašos apstākļos, kādi ir konstatēti šajā lietā, tad iestāde ir rīkojusies prettiesiski.

Tiesiskās vienlīdzības princips nerada tiesības uz vienlīdzīgu attieksmi, ja salīdzināmā situācija ir prettiesiska (*sk. Briede J., Levits E. 6.panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Briede J. (Zin. red.) Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 129.lpp.*).

Tādējādi neviens prettiesisks gadījums nerada tiesības prasīt, lai prettiesiskā rīcība tiktu atkārtota (tiktu izdots jauns prettiesisks administratīvais akts).

Izlemjot, vai ir pieļaujams dot atļauju amatu savienošanai, ir jāveic abu amatu pienākumu individuāls izvērtējums, kā arī ir jāņem vērā abu amatu pienākumu izpildei objektīvi nepieciešamais laiks un noteiktais darba laiks. Pieņemot Lēmumu, iestāde šos kritērijus ir izvērtējusi. Izskatāmajā gadījumā atteikums dot atļauju amatu savienošanai ir tiesisks un pamatots.

Secināms, ka iestādes iespējamie pārkāpumi citos līdzīgos gadījumos, nevar ietekmēt šīs lietas iznākumu, jo, kā jau

iepriekš tika norādīts, atļaujas došana amatu savienošanai var notikt tikai un vienīgi normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Izskatāmajā gadījumā normatīvajos aktos noteiktā kārtība ir ievērota.

Minēto apsvērumu dēļ apgabaltiesa nesaskatīja nepieciešamību izprasīt pieteicējas norādītos dokumentus.

[14] Pieteicēja uzskata, ka visi /Nosaukums A/pašvaldības deputātu pārmetumi aizskar viņas godu, cieņu un profesionālo reputāciju. Pārmetot profesionālās ētikas normu neievērošanu, tika grauta pieteicējas reputācija sabiedrības acīs.

Atbilstoši juridiskajā literatūrā ietvertajām atziņām gods un cieņa ir ētikas un morāles kategorijas, un katram cilvēkam izpratne par tām var atšķirties. Ar godu saprot personas sabiedrisku novērtējumu, kas ir izveidojies personas darbības rezultātā, bet ar cieņu – personas sabiedriskā vērtējuma atspoguļojumu viņas pašas apziņā, proti, ar personas pašnovērtējumu. Ar jēdzienu "reputācija" saprot apkārtējo lokā (sociālas vienības), piemēram, kolēģu, radinieku, klientu u.tml., par personu izveidojušos viedokli (vērtējumu), kas izpaužas personas sasniegumu atzīšanā, autoritātē, personas darījuma īpašībās, kā, piemēram, kompetence, spējas, profesionalitāte, kas rezultējas darījumu jeb profesionālā reputācijā (*sk. Bitāns A., Judins A. 95.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 207.-208.lpp.*). Gods un cieņa, reputācija un pašcieņa ir vienota nemantiska labuma izpausme (*sk. Bitāns A., Judins A. 95.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 210.lpp.*). Personai ir tiesības pieprasīt, lai tās darbības vai uzvedības vērtējums no citām personām tiktu balstīts uz reālajiem apstākļiem un netiktu sagrozīts ar aizskarošām ziņām, kuras neatbilst īstenībai (*sk. Bitāns A., Judins A. 95.panta komentārs. Grām.: Latvijas Republikas Satversmes komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof. R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2011, 208.lpp.*).

Ievērojot minētās atziņas, secināms, ka, vērtējot kādas personas tiesību iespējamu aizskārumu, ir jāpārbauda, vai šīs personas darbības vērtējums ir balstīts uz reāliem apstākļiem, nevis uz baumām vai pieņēmumiem.

Pieteicēja nav iesniegusi pierādījumus tam, ka ar Lēmumu vai ar pašvaldības rīcību būtu aizskarta viņas reputācija, cieņa vai gods.

Publikācija interneta vietnē (*www.tvnet.lv*) šādus apstākļus nepierāda. Minētā publikācija ir vērtējama kā informatīvs materiāls par pašvaldības pieņemto Lēmumu. Ar Lēmumu pieteicējai tika atteikts dot atļauju amatu savienošanai, un minētais fakts ir norādīts publikācijā. Nav konstatējama faktu vai apstākļu sagrozīšana.

Pieteicēja nav sniegusi sīkāku skaidrojumu par viņas tiesību vai tiesisko interešu iespējamo aizskārumu, savukārt, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, apgabaltiesa to nekonstatē. Lietā nav pierādījumu, kas norādītu uz to, ka pieteicējas reputācija būtu sagrauta vai ka būtu aizskarta pieteicējas cieņa un gods.

[15] Pieteicēja argumentē, ka pašvaldība, izmantojot savu varu un pieņemot Lēmumu, jau iepriekš bija ieplānojusi viņu atbrīvot no amata.

No lietas materiāliem apgabaltiesa konstatē, ka 2018.gada 4.decembra pašvaldības amatpersonu un speciālistu kandidātu vērtēšanas komisijas lēmumā (protokols Nr.13) ir konstatēts, ka pieteicēja nav ievērojusi normatīvo aktu un rīkojumu prasības, nesniedzot skaidrojumu par darba kārtības norisi bāriņtiesā. Tāpat minētā lēmuma pamatojumā ir norādīts, ka pieteicēja nepilda un nepienācīgi pilda viņai uzliktos pienākumus, bet otra pretendente uz amatu ir ieguvusi lielāku punktu skaitu.

Vērtēšanas komisijas lēmumu pieteicēja nav pārsūdzējusi. Līdz ar to var secināt, ka pieteicēja nav vēlējusies iebilst ne pret tiesiskajām sekām, ko lēmums radīja, ne arī pret lēmumā nodibinātajiem apstākļiem. Vērtēšanas komisijas lēmuma pamatojums nav balstīts uz Lēmumu kā uz vienīgo pamatojumu attiecīgo tiesisko seku noteikšanai. Turklāt vērtēšanas komisijas lēmums ir pieņemts jau pēc Lēmuma pieņemšanas.

Lēmums ir tiesisks un pamatots, jo tas atbilst tiesību normu prasībām, lietā noskaidrotajiem apstākļiem un lietā esošajiem pierādījumiem. Šajā lietā nav jāizšķir strīds ne par bāriņtiesu reorganizāciju /Nosaukums A/ pašvaldībā, ne arī par pretendentu izvērtējumu (2018.gada 4.decembra pašvaldības amatpersonu un speciālistu kandidātu vērtēšanas komisijas lēmums (protokols Nr.13)).

[16] Atlīdzinājuma tiesisko pamatu administratīvajā procesā reglamentē Administratīvā procesa likuma 92.pants, kas cita starp noteic, ka ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 1.pantu likuma mērķis ir nodrošināt privātpersonai Latvijas Republikas Satversmē un Administratīvā procesa likumā noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par mantisko zaudējumu vai nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts ar valsts pārvaldes iestādes prettiesisku administratīvo aktu vai prettiesisku faktisko rīcību.

Izskatāmajā gadījumā nav konstatējama ne prettiesiska iestādes rīcība, ne arī iestādes izdots prettiesisks administratīvais akts.

Ņemot vērā minēto, nav konstatējams zaudējumu atlīdzināšanas tiesiskais pamats, tādēļ pieteikums ir pilnībā noraidāms.

Apgabaltiesa izvērtēja visus pieteicējas un arī pašvaldības paustos apsvērumus, taču spriedumā ir ietverts apgabaltiesas vērtējums tikai uz tiem argumentiem, kuri šajā lietā ir nozīmīgi no tiesību viedokļa (*sk. Senāta 2006.gada*

12.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-280/2006 8.punktu un 2011.gada 22.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-311/2011 20.punktu).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/pieteikumu par /Nosaukums A/pašvaldības domes 2018.gada 22.novembra lēmuma Nr.18. 23.§ atzīšanu par prettiesisku un nemantiskā kaitējuma 100 000 *euro* atlīdzināšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente R.Paegle

Tiesnese I.Kaļiņina

Tiesnese V.Zommere

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.